

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету / навчально-наукового інституту)

Кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи

Інна ПРОКОП

«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ВІКОВА І ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Логопедія»
(назва програми)

Спеціальність А6.01 Спеціальна освіта (Логопедія)
(вказати: код, назва)

Галузь знань А Освіта
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньою програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Вікова і педагогічна психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

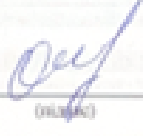
Розробник: Костик Любов Богданівна,
доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної
та спеціальної освіти, кандидат філологічних наук, доцент

Викладачі: Костик Любов Богданівна,
доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної
та спеціальної освіти, кандидат філологічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП Інна ПЕРЕПЕЛЮК

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2025 року

Завідувач кафедри Марія ОЛІЙНИК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради Тетяна КОЛТУНОВИЧ

Навчальна дисципліна «**Вікова і педагогічна психологія**» знайомить студентів із сутністю теоретичних вітчизняних та зарубіжних теорій, концепцій щодо закономірностей психічного розвитку на різних вікових етапах онтогенезу, методами діагностики психіки та особистості відповідно віку, сутністю вікових криз особистості та шляхи їх подолання; навичками психологічного аналізу індивідуально-психологічних відмінностей у розвитку особистості на кожному віковому етапі, діагностикою психічних процесів та різних сфер особистості (самосвідомість, мотивація тощо) із врахуванням вікових особливостей, аналізом кризових вікових періодів розвитку та їх психологічним змістом, засвоєнням основних методів здійснення психологічного аналізу конфліктних ситуацій, пов'язаних з кризовими періодами розвитку особистості, оволодінням технологією підвищення рівня психологічної культури, оволодінням навичками постановки і вирішення дослідницьких завдань в галузі вікової психології.

Мета навчальної дисципліни: розвиток наукового психологічного мислення студентів; формування у системному вигляді сучасних уявлень про психічний розвиток людини від народження до смерті; завдання сталої системи наукових категорій і понять, за допомогою яких у психології описується фактологічне різноманіття проявів психічного життя людини; ознайомлення студентів з основними періодами еволюції людини як психічної істоти й специфікою кожного вікового ступеню; формування у студентів умінь аналізувати факти дитячого розвитку; розрізняти стратегії, методи й методики дослідження розвитку дитини; за зовнішньою картиною дитячого поведіння виділення закономірності розвитку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Вікова і педагогічна психологія» є створення теоретичного та практичного підґрунтя для володіння студентами інформації про передумови й умови психічного розвитку; взаємозв'язок психічного розвитку, діяльності, спілкування й навчання; фундаментальні теоретичні основи вікової психології; вікову періодизацію психічного розвитку; основні методи діагностичних досліджень. Використовувати методи вікової і педагогічної психології в дослідницькій та практичній діяльності.

Пререквізити. Вікова і педагогічна психологія має міждисциплінарний характер і базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді інших навчальних дисциплін – загальній психології, загальній педагогіці, психофізіології дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

Результати навчання:

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОПП

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність (ІК). – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної освіти у процесі

корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти в цілому та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних цілях.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

Програмні результати навчання

РН-2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН-03. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			Кредитів	годин	лекцій	практичні	Семінарські	Лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	5.0	150	30	—	30	—	90	—	екзамен
Заочна	1	2	5.0	150	12	—	—	—	138	—	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі					с.р.
		Л	С	Лаб	Інд	с.р.		Л	С	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1													
Загальні засади вікової психології													
Тема 1. Предмет, завдання та методи вікової психології	9	2	2	—	—	5	11	1	—	—	—	—	10
Тема 2. Становлення вікової психології у XIX-XX ст.	9	2	2	—	—	5	10	—	—	—	—	—	10
Тема 3. Напрями, концепції, теорії вікової психології	9	2	2	—	—	5	9	—	—	—	—	—	9
Тема 4. Теоретичні основи вікової психології	9	2	2	—	—	5	11	1	—	—	—	—	10
Тема 5. Загальна характеристика онтогенезу людської психіки	9	2	2	—	—	5	11	1	—	—	—	—	10
Тема 6. Вікова періодизація психічного розвитку	14	2	2	—	—	10	12	2	—	—	—	—	10

Тема7. Психологія вікових криз	14	2	2			10	11	1	–	–	–	10
Разом за ЗМ1	73	14	14	–	–	45	75	6	–	–	–	69
Змістовий модуль 2 Психологія дитинства і дорослішання												
Тема 8. Особливості психічного розвитку немовляти	9	2	2	–	–	5	11	1	–	–	–	10
Тема 9. Психологічна характеристика дітей раннього віку	9	2	2	–	–	5	11	1	–	–	–	10
Тема10. Дошкільний вік: особливості його розвитку	14	2	2	–	–	10	11	1	–	–	–	10
Тема 11. Психологічна готовність дітей до школи	9	2	2	–	–	5	11	1	–	–	–	10
Тема 12.Психічний розвиток у молодшому шкільному віці.	9	2	2	–	–	5	11	1	–	–	–	10
Тема 13. Психологічні особливості підлітка	9	2	2	–	–	5	9	1	–	–	–	8
Тема 14. Важковиховувані підлітки	9	2	2	–		5	6	–	–		–	6
Тема 15. Психологічні особливості юнацтва	9	2	2	–	–	5	5	–	–	–	–	5
Разом за ЗМ 2	77	16	16	–	-	45	75	6	–	–	–	69
Усього годин	150	30	30	–	-	90	150	12	–	–	–	138

Тематика лекційних занять з переліком питань

Назва теми з основними питаннями

Модуль 1. Загальні засади вікової психології	
1	Тема 1. Предмет, завдання та методи вікової психології. 1. Теоретичне і практичне значення вікової психології. 2. Методи вікової психології.
2	Тема 2. Становлення вікової психології у XIX-XX ст. 1. Виникнення і розвиток вікової психології. 2. Становлення вікової психології в Україні.
3	Тема 3. Напрями, концепції, теорії вікової психології. 1. Біоенергетичний та соціогенетичний напрями. 2. Теорії вікової психології.
4	Тема 4. Теоретичні основи вікової психології. 1. Психічний і особистісний розвиток людини. 2. Основні концепції психічного і особистісного розвитку.
5	Тема 5. Загальна характеристика онтогенезу людської психіки. 1. Поняття про психічний розвиток. 2. Фактори та рушійні сили розвитку психіки.
6	Тема 6. Вікова періодизація психічного розвитку. 1. Основні поняття дитячого розвитку. 2. Сучасна вітчизняна періодизація .
7	Тема 7. Психологія вікових криз. 1. Вікові кризи дитинства. 2. Криза особистості підлітка.
Модуль 2. Психологія дитинства і дорослішання	
8	Тема 8. Особливості психічного розвитку немовляти. 1. Передумови психічного розвитку немовляти. 2. Особливості анатомо-фізіологічного та психічного розвитку дітей немовлячого віку.
9	Тема 9. Психологічна характеристика дітей раннього віку. 1. Найважливіші досягнення дитинства. 2. Психічний розвиток дитини в ранньому віці.
10	Тема 10. Дошкільний вік: особливості його розвитку. 1. Соціальна ситуація психічного розвитку дитини. 2. Розвиток пізнавальної сфери дошкільника.
11	Тема 11. Психологічна готовність дітей до школи. 1. Сутність поняття «психологічна готовність дітей до школи». 2. Види готовності та психологічної неготовності дітей до навчання в школі.

12	Тема 12. Психічний розвиток у молодшому шкільному віці. 1. Характеристика початкового шкільного життя та діяльності молодшого школяра. 2. Розвиток пізнавальних процесів у дітей молодшого шкільного віку.
13	Тема 13. Психологічні особливості підлітка. 1. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітка. 2. Особистість підлітка і основні новоутворення в її структурі.
14	Тема 14. Важковиховувані підлітки. 1. Поняття норми та девіації поведінки. 2. Види поведінкових девіацій підлітків.
15	Тема 15. Психологічні особливості юнацтва. 1. Соціальна ситуація розвитку старшокласників. 2. Розвиток особистості у ранньому юнацькому віці.

Тематика семінарських занять з переліком питань

Назва теми з основними питаннями	
Модуль 1. Загальні засади вікової психології	
1	Тема 1. Предмет, завдання та методи вікової психології. 1. Теоретичне і практичне значення вікової психології (доповідь). 2. Методи вікової психології (таблиця).
2	Тема 2. Становлення вікової психології у XIX-XX ст. 1. Виникнення і розвиток вікової психології (презентація). 2. Становлення вікової психології в Україні (доповідь).
3	Тема 3. Напрями, концепції, теорії вікової психології. 3. Біоенергетичний та соціогенетичний напрями (презентація). 4. Теорії вікової психології (конспект).
4	Тема 4. Теоретичні основи вікової психології. 3. Психічний і особистісний розвиток людини (доповідь). 4. Основні концепції психічного і особистісного розвитку (реферат).
5	Тема 5. Загальна характеристика онтогенезу людської психіки. 3. Поняття про психічний розвиток (презентація). 4. Фактори та рушійні сили розвитку психіки (конспект).
6	Тема 6. Вікова періодизація психічного розвитку. 3. Основні поняття дитячого розвитку (презентація). 4. Сучасна вітчизняна періодизація (схема).
7	Тема 7. Психологія вікових криз. 1. Вікові кризи дитинства (таблиця). 2. Криза особистості підлітка (доповідь).

	Модуль 2. Психологія дитинства і дорослішання
8	Тема 8. Особливості психічного розвитку немовляти. 3. Передумови психічного розвитку немовляти (конспект). 4. Особливості анатомо-фізіологічного та психічного розвитку дітей немовлячого віку (доповідь).
9	Тема 9. Психологічна характеристика дітей раннього віку. 3. Найважливіші досягнення дитинства (таблиця). 4. Психічний розвиток дитини в ранньому віці (конспект).
10	Тема 10. Дошкільний вік: особливості його розвитку. 3. Соціальна ситуація психічного розвитку дитини (доповідь). 4. Розвиток пізнавальної сфери дошкільника (презентація).
11	Тема 11. Психологічна готовність дітей до школи. 3. Сутність поняття «психологічна готовність дітей до школи» (презентація). 4. Види готовності та психологічної неготовності дітей до навчання в школі (конспект).
12	Тема 12. Психічний розвиток у молодшому шкільному віці. 3. Характеристика початкового шкільного життя та діяльності молодшого школяра (доповідь). 4. Розвиток пізнавальних процесів у дітей молодшого шкільного віку (презентація).
13	Тема 13. Психологічні особливості підлітка. 3. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітка (конспект). 4. Особистість підлітка і основні новоутворення в її структурі (реферат).
14	Тема 14. Важковиховувані підлітки. 3. Поняття норми та девіації поведінки (конспект). 4. Види поведінкових девіацій підлітків (есе).
15	Тема 15. Психологічні особливості юнацтва. 1. Соціальна ситуація розвитку старшокласників (доповідь). 2. Розвиток особистості у ранньому юнацькому віці (есе).

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
	Модуль 1. Загальні засади вікової психології		
1	Тема 1. Предмет, завдання та методи вікової психології.	1. Теоретичне і практичне значення вікової психології (доповідь). 2. Методи вікової психології (таблиця).	5

2	Тема 2. Становлення вікової психології у XIX-XX ст.	1.Виникнення і розвиток вікової психології (презентація). 2.Становлення вікової психології в Україні (доповідь).	5
3	Тема 3. Напрями, концепції, теорії вікової психології.	1.Біоенергетичний та соціогенетичний напрями (презентація). 2. Теорії вікової психології (конспект).	5
4	Тема 4. Теоретичні основи вікової психології.	1.Психічний і особистісний розвиток людини (доповідь). 2.Основні концепції психічного і особистісного розвитку (реферат).	5
5	Тема 5. Загальна характеристика онтогенезу людської психіки.	1.Поняття про психічний розвиток (презентація). 2.Фактори та рушійні сили розвитку психіки (конспект).	5
6	Тема 6. Вікова періодизація психічного розвитку.	1.Основні поняття дитячого розвитку (презентація). 2. Сучасна вітчизняна періодизація (схема).	10
7	Тема 7. Психологія вікових криз.	1. Вікові кризи дитинства (таблиця). 2. Криза особистості підлітка (доповідь).	10
Модуль 2. Психологія дитинства і дорослішання			
8	Тема 8. Особливості психічного розвитку немовляти.	1. Передумови психічного розвитку немовляти (конспект). 2.Особливості анатомо-фізіологічного та психічного розвитку дітей немовлячого віку (доповідь).	5
9	Тема 9. Психологічна характеристика дітей раннього віку.	1.Найважливіші досягнення дитинства (таблиця). 2. Психічний розвиток дитини в ранньому віці (конспект).	5
10	Тема 10. Дошкільний вік: особливості його розвитку.	1. Соціальна ситуація психічного розвитку дитини (доповідь). 2.Розвиток пізнавальної сфери дошкільника (презентація).	10
11	Тема 11. Психологічна готовність дітей до школи.	1.Сутність поняття «психологічна готовність дітей до школи» (презентація). 2.Види готовності та психологічної неготовності дітей до навчання в школі (конспект).	5
12	Тема 12. Психічний розвиток у молодшому шкільному віці.	1.Характеристика початкового шкільного життя та діяльності молодшого школяра (доповідь). 2.Розвиток пізнавальних процесів у дітей молодшого шкільного віку (презентація).	5

13	Тема 13. Психологічні особливості підлітка.	1. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітка (конспект). 2. Особистість підлітка і основні новоутворення в її структурі (реферат).	5
14	Тема 14. Важковиховувані підлітки.	1. Поняття норми та девіації поведінки (конспект). 2. Види поведінкових девіацій підлітків (есе).	5
15	Тема 15. Психологічні особливості юнацтва.	1. Соціальна ситуація розвитку старшокласників (доповідь). 2. Розвиток особистості у ранньому юнацькому віці (есе).	5

Детальне методичне забезпечення самостійної роботи студентів за кожною темою навчальної дисципліни “Вікова і педагогічна психологія” представлено у системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=6278>)

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) *традиційні* дидактичні методи та прийоми:

– *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;

– *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, таблиць, замальовок на дошці тощо, задіяння комп’ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);

– *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) *інноваційні* методи навчання: проблемне навчання, контекстне навчання (як інтеграція навчальної, наукової та практичної діяльності), особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуаційне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), перевернутий клас (flipped classroom), метод проєктів;

3) *інтерактивні* методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач (Case study)); елементи навчального тренінгу.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю:

- усне опитування;
- стандартизований контроль (тестування);
- письмова контрольна робота (модульна робота);
- індивідуальні завдання (есе, реферат);
- презентація або захист проєкту;

- спостереження за участю в дискусіях, практичних заняттях;
- самооцінювання та взаємооцінювання тощо.

Форми контролю:

– *поточний контроль передбачає:*

- *усне опитування* студента на лекційних і семінарських заняттях (фронтальне, індивідуальне);
- *письмовий контроль* (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- *практичний контроль* (оформлення презентацій, створення структурних (візуальних) схем тощо).

– *модульний (рубіжний) контроль передбачає:* письмові контрольні роботи у кінці змістового модуля 1 та змістового модуля 2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмові контрольні роботи (автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

– *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання роботи та результатів навчання здобувача освіти на семінарських заняттях та критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимум балів, які студент може отримати за одне заняття або окремий вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання, – 12 балів¹.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

10–12 балів, «відмінно» – студент під час виступу повністю, ґрунтовно, логічно послідовно, з наведенням прикладів розкрив питання; вільно володів опрацьованим матеріалом, доповідав, не користуючись допоміжними засобами

¹ Формула переведення балів з 12-бальної у 100-бальну систему

Набрані студентом у межах одного модуля бали (на семінарських заняттях, за виконання завдань для самостійної роботи та модуль-контроль) додаються й отримана сума ділиться на загальну кількість оцінок за запланованими видами роботи. Так виводиться середній бал (СБ).

Наприклад, студент набрав: Т.1 – 8 балів + Т.2 – 7 балів +п ... + Т.7. – 10 балів = 78 балів / 7 (кількість оцінок за один модуль) = 11,14.

Отже СБ – 11,14.

Далі за формулою виводиться кількість балів, отримана студентом за модуль: (СБ 11,14 * 0,05 + 0,4) * 30 (максимальна сума балів за один модуль) = 29 (28,71) – сума балів, набрана за модуль.

Сума балів за два модулі не може перевищувати – 60 балів.

(конспект, підручник, методичні вказівки тощо); обґрунтував висновки та відповів на всі запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування дав правильні відповіді на питання, без помилок виконав практичні завдання, активно працював протягом усього заняття, дав правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

7–9 балів, «добре» – студент повно та правильно висвітлив головні аспекти поставленого питання, відповідно до обраної теми, користуючись написаним текстом; зробив правильний висновок; допустив незначні помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел літератури та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування переважна більшість відповідей на питання були правильними, допустив незначні помилки у виконаних практичних завданнях.

4–6 балів, «задовільно» – студент неповно висвітлив головні аспекти поставленого питання, користуючись написаним текстом; зробив неправильні висновки; допустив грубі помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням невеликої кількості джерел літератури; під час фронтального опитування не зміг відповісти на більшу половину з поставлених запитань, допустив значні помилки у виконаних практичних завданнях.

1–3 бали, «незадовільно» – студент не розкрив питання, проявив поверховість суджень, не зміг відповісти на поставлені запитання; доповідь підготовлена з використанням лише одного джерела літератури; під час фронтального опитування частково зміг відповісти/не відповів на питання, допустив грубі помилки у виконаних практичних завданнях.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
12-11	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою ІКТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки до виконання завдання підходить творчо.
9-10	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
7-8	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибинного аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.
5-6	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал, зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
4-3	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.
2-0	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Кіль- кість балів (екза- мен)	Сумар- на к-ть балів
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль № 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (екзамену) з навчальної дисципліни “Вікова і педагогічна психологія” розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=6278>

Кількість балів, які студент може набрати за правильну відповідь за одне тестове завдання – 1 бал.

Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік	Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік
40	40 балів	19	19 балів
39	39 балів	18	18 балів
38	38 балів	17	17 балів
37	37 балів	16	16 балів

Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік	Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік
36	36 балів	15	15 балів
35	35 балів	14	14 балів
34	34 бали	13	13 балів
33	33 бали	12	12 балів
32	32 бали	11	11 балів
31	31 бал	10	10 балів
30	30 балів	9	9 балів
29	29 балів	8	8 балів
28	28 балів	7	7 балів
28	27 балів	6	6 балів
26	26 балів	5	5 балів
25	25 балів	4	4 бали
24	24 бали	3	3 бали
23	23 бали	2	2 бали
22	22 бали	1	1 бал
21	21 бал	0	0 балів
20	20 балів		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Бал, отриманий на екзамені, сума балів, отриманих здобувачем освіти за різні види виконаної роботи у межах курсу, модульні письмові роботи складають підсумкову семестрову оцінку.

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90–100)	Відмінно
зараховано	B (80–89)	Дуже добре
	C (70–79)	Добре
зараховано	D (60–69)	Задовільно
	E (50–59)	Достатньо
незараховано	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного перескладання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «зараховано» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі,

висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

В, С – «зараховано» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д, Е – «ззараховано» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

ФХ – «незараховано» з можливістю повторного перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Г – «незараховано» з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студента

1. Дайте визначення поняття віковий розвиток та вікові відмінності. Охарактеризуйте предмет вікової психології.
2. Охарактеризуйте фази пренатального розвитку.
3. Охарактеризуйте основні принципи періодизації вікового розвитку.
4. Розкрийте роль діяльності в психічному розвитку дитини.
5. Розкрийте методи дослідження у віковій психології. Комплексний характер методів, що використовуються в психології вікового розвитку. Методологія вікової психології.
6. Обґрунтуйте особливості формування та зміни соціальних установок у процесі виховання. Ціннісне й світоглядне наповнення виховання.
7. Молодший шкільний вік (6-11 років), загальна характеристика періоду. Розкрийте особливості фізичного і когнітивного розвитку у молодшому шкільному віці.
8. Розкрийте особливості виховання в періоді немовляти і ранньому дитячому віці. Адаптація та научіння. Початок формування соціально-значущих якостей особистості.
9. Оволодіння знаннями, розвиток інтелектуально-пізнавальної сфери особистості. Перебудова пізнавальних процесів у молодшому шкільному віці. Пам'ять та мовний розвиток молодших школярів. Мислення і научіння. Неспроможність вчитись, поведінкові відхилення у молодших

школярів. Дайте розгорну у відповідь.

10. Обґрунтуйте особливості виховання у дошкільному та молодшому шкільному віці. Становлення характеру, виховання і навчання, виховання і гра, виховання і трудова діяльність.

11. Психосоціальний розвиток у молодшому шкільному віці, вплив середовища і сім'ї, соціальне пізнання, стосунки з однолітками, особливості дитячих груп та стосунків у них. Дайте ґрунтовну відповідь.

12. Розкрийте зміст понять «провідний тип діяльності» та «основне новоутворення» та їх значення на кожному віковому етапі розвитку.

13. Підлітковий вік (11-14 років). Фізичний і когнітивний розвиток у підлітковому віці, статеве дозрівання, зміни у зовнішності, поведінці й самоставленні. Статева ідентичність і сексуальна поведінка в підлітковому віці. Особистісний розвиток у підлітковому віці, світоглядне і ціннісне самовизначення. Дайте розгорнуту відповідь.

14. Охарактеризуйте основні психічні новоутворення раннього дитячого віку.

15. Дайте характеристику кризи трьох років та її вплив на психічний розвиток дитини.

16. Охарактеризуйте динаміку психічного розвитку молодшого школяра в процесі навчання.

17. Ранній юнацький вік (14-17 років). Фізичний і когнітивний розвиток у ранньому юнацькому віці. Дайте розгорнуту відповідь.

18. Охарактеризуйте розвиток пізнавальної сфери молодшого школяра.

19. Розкрийте основні фактори, які зумовлюють психічний розвиток і формування особистості молодшого школяра.

20. Охарактеризуйте основні теорії психічного розвитку підлітка.

21. Перспективне планування майбутнього, пошуки сенсу життя в молодшому юнацькому віці. Інтенсивний пошук свого "Я", усвідомлення свого професійного покликання. Дайте розгорнуту відповідь.

22. Визначте проблему навчання дітей з вадами розвитку. Охарактеризуйте поняття інклюзивна освіта.

23. Розкрийте основні типи труднощів першого періоду навчання дитини в школі та можливі шляхи їх подолання.

24. Охарактеризуйте специфіку потреб та інтересів сучасних підлітків.

25. Охарактеризуйте розвиток інтелекту в молодшому шкільному віці.

26. Розкрийте особливості розвитку мовлення у ранньому дитинстві. Наведіть приклади.

27. Розкрийте провідні потреби дошкільників.

28. Охарактеризуйте показники готовності дошкільника до навчання у школі.

29. Охарактеризуйте основні показники і порушення психічного та особистісного розвитку.

30. Розкрийте зміст мотивів поведінки дошкільника.

31. Вікова психологія та психологія розвитку, визначення предмету, історичні та соціальні передумови виникнення, наукові основи, історичний огляд основних теорій розвитку. Дайте ґрунтовну відповідь.
32. Розкрийте перші форми спілкування дитини з дорослою людиною.
33. Обґрунтуйте поняття про стадії розвитку та вікову періодизацію, види та критерії періодизацій.
34. Розкажіть про рольові та реальні взаємини дітей в іграх.
35. Поясніть, які зміни відбуваються у психічному розвитку дітей дошкільного віку. Розкрийте їх якісну відмінність від попереднього вікового періоду.
36. Розкрийте особливості розвитку мислення і мовлення молодших школярів.
37. Розкрийте особливості формування особистості у молодшому шкільному віці, розвиток самостійності й працелюбства, мотивація учіння та досягнення успіхів.
38. Охарактеризуйте основні типи акцентуацій характеру підлітків.
39. Дайте визначення поняття про вікові кризи. Розкрийте особливості перебігу криз у різному віці. Обґрунтуйте поняття сензитивний період.
40. Розкрийте зміст і покажіть роль провідного виду діяльності в становленні особистості підлітка.
41. Поясніть, яким чином відбувається розвиток мотиваційно-потребнісної сфери дошкільника.
42. Яким чином особа вчителя впливає на формування ставлення учнів до навчання.
43. Загальна характеристика періоду немовляти (віднародження до одного року). Роль спадковості й середовища в розвитку немовляти. Пренатальний розвиток, пологи. Новонароджений, його можливості, наuczіння й адаптація, фізичний та моторний розвиток, сенсорний і перцептивний розвиток. Розкрийте своє бачення.
44. Розкрийте вплив на розвиток особистості дитини спілкування з ровесниками.
45. Порівняйте чим відрізняється навчання дітей дошкільного віку в дитячому садку від систематичного навчання в школі.
46. Розкрийте зміст і покажіть роль провідного виду діяльності в становленні особистості підлітка.
47. Раннє дитинство (від 1-го до 3-х років), загальна характеристика періоду. Фізичний і моторний розвиток, когнітивний розвиток, мовний розвиток у ранньому дитинстві. Дайте розгорнуту відповідь.
48. Розкрийте у чому полягає суть кризи підліткового віку.
49. Гра і наuczіння в ранньому дитинстві. Гра і когнітивний розвиток. Дайте ґрунтовну відповідь.
50. Проаналізуйте особливості соціальної ситуації розвитку дитини у підлітковому віці.

51. Поясніть, чому усвідомлення власної позиції у суспільстві й своїх можливостей є основним психологічним новоутворенням підліткового віку.
52. Розкрийте специфіку розвитку мовлення у дошкільному віці.
53. Сімейне середовище, стилі взаємодії “батьки-діти”. Дисципліна й саморегуляція в дошкільному дитинстві. Дайте ґрунтовну відповідь.
54. Охарактеризуйте будову нервової системи дошкільників.
55. Дайте порівняльну характеристику сюжетно-рольових ігор середніх і старших дошкільників.
56. Охарактеризуйте соціальну ситуацію розвитку в період зрілої юності.
57. Охарактеризуйте основні новоутворення раннього юнацького віку.
58. Розкрийте значення навчання в психічному розвитку молодшого школяра.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу (*«Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»*)

(<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutikh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Згідно рішення кафедри (Протокол №1 від 27.08.2025р., https://docs.google.com/document/d/1vqkYaZZ8VCfwmoJzbKOOZFmGNJigAWh0QXCkNnc_8Ao/edit?usp=sharing) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта», ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін.

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

Рекомендована література

Основна

1. Василенко Л., Савчин М. Вікова психологія : навч. посіб 5-те вид. перер. і допов. Київ : Академія. 2021. 376 с. http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/890/Savchin.pdf

2. Вікова психологія : конспект лекцій / укладачі: П. І. Сахно, Н. М. Теслик. . Суми : Сумський державний університет, 2024. . 190с.
https://ppst.sumdu.edu.ua/images/Konspekty_lekciy/Vikova_psychologiya_2024.pdf
3. Доскач С.С., Костик Л.Б. Загальна та вікова психологія: навч.-метод. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2023. 256 с. URL:
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6757>
4. Костик Л., Кучумова Н. (2025). Вплив мовленнєвих порушень на навчальну діяльність та соціалізацію дитини. *Молодь і ринок*, №7-8/239-240, 134-139.DOI:
<https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.339897> URL:
<http://mir.dspu.edu.ua/issue/view/19742> URL:
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/13466>
5. Костик Л. Б. Співпраця логопеда, вихователів та батьків у підготовці дитини до школи. Дошкільна і спеціальна освіта в умовах сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (29 трав. 2025 р.). Івано-Франківськ, 2025. С. 87–93. URL:
https://kttmdiso.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/80/2025/07/zbirnyk-tez-konferentsii_29_052025_2ed51264-1384-4_250701_142452.pdf
6. Костик Л., Гончаренко В. Розвиток дрібної моторики у дітей із ЗНМ як засіб мовленнєвого та інтелектуального розвитку. *Інноваційні процеси освітньої сфери України та країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 4-5 грудня 2024 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2024. С.297-300. URL:
<https://drive.google.com/file/d/13xsiW8N7PFxDL6oTknCJUrcDGZwqEJ57/view>
7. Костик Л. Особливості поведінкових проявів та ігрової діяльності дошкільників з розладами спектру аутизму. Матеріали IV Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат» (м. Тернопіль, 25 квітня 2024 р.) / Упоряд. З. І. Удич, І. М. Шульга. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2024. С. 153-159.
URL:
http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/13741/1/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%9E%D0%B1%D1%80%D0%B5%D0%B7.%20%D0%A1.%20361-365.pdf
8. Костик Л. Основні аспекти педагогічної системи Ф.Фребеля та їх вплив на практику дошкільного виховання Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) «Фребелівська педагогіка в сучасній освіті: вимоги, тренди, перспективи» 20-21 квітня 2023 року. URL:
<https://www.kspu.edu/About/Faculty/FElementaryEdu/ChairPedagogics/Conference/2023.aspx>
9. Костик Л. Ігротерапія як метод подолання емоційних розладів у дітей дошкільного віку Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти» 5-6 квітня 2023 року Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. С 174-179. URL:
https://drive.google.com/file/d/1rMDWL5ww_B-hE1hvQD-LjtD-acVsTDfi/view?usp=drivesdk

10. Костик Л. Костик В. Нейропедагогічний вплив народних ігор на розумовий розвиток дітей з особливими потребами. *Соціальна та освітня інклюзія: історія, сучасність та перспективи розвитку* : колективна монографія у 2 частинах. Частина 1. Інституційні та особистісні аспекти впровадження в Україні / за ред. С.П. Миронової, Л.Б. Платаш. Чернівці: «Технодрук», 2021. С. 119-142. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3081>
11. Костик Л.Б. *Вікова і педагогічна психологія*: електронний курс на освітній платформі MOODLE Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/enrol/index.php?id=6278>
12. Палагнюк О., Костик Л. Психокорекційні стратегії роботи з дітьми з мовленнєвими порушеннями в умовах інклюзивного освітнього середовища. *Молодь і ринок*. 2025. № 11/243. С. 141–147. URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/346155> URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/13465>
13. Педагогічна психологія. навч. посіб. /О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова та ін. . Київ : ЦНЛ, 2019. 168 с.
14. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія : навчальний посібник / В. М. Поліщук. 4-те вид., стер. Суми: Університетська книга, 2019. 352 с.
https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/29700/1/V_Polishchuk_WPP_IL.pdf 4.2

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистість у віковому онтогенез. Педагогіка і психологія. 2019. № 1. С. 36–43.
2. Вікова психологія : навч. посібник : рек. МОН України для студ. ВНЗ / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека ; МОН України, Київський ун-т ім. Бориса Грінченка. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 375, [1] с.: табл. Бібліогр.: с. 345–347
<https://ksp.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/68/2021/05/%D0%92%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-3.pdf>
3. Видра О. Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 111 с.
4. Донець О.І. Вік особистості в соціально-психологічному вимірі. Теорія і практика сучасної психології. 2020. № 1, Т. 3. С. 28–33.
http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/part_3/6.pdf
5. Кацавець Р. С. Вікова психологія : навч. посіб. Київ : Алерта, 2019. 112 с.
6. Кузікова С. Психологічні основи становлення суб'єкта саморозвитку в юнацькому віці : монографія. Київ.: Університетська книга, 2021.
<https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052291.pdf>
7. Москаленко В.В. Генетична теорія розвитку мислення Жана Піаже у соціально-психологічному контексті. Актуальні проблеми психології : Зб. наук. праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. Київ: Фенікс, 2020. Т. XII. Психологія творчості. Випуск 27. С. 200–211.
https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722840/1/27_8.pdf

8. Мухіна Л. М. Вікова та педагогічна психологія : методичні рекомендації для дистанційної та самостійної форми навчання. Миколаїв: НУК ім. адмірала Макарова, 2022. 111 с.

<https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/OK-16.-MR.-Vikova-ta-pedagogichna-psiho-logiya.pdf>

9. Павелків Р.В. Особистість у контексті морального та професійного зростання: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 192 с.

10. Пісоцький В. П., Горянська А. М. Т11 Теоретичні питання вікової психології : навчальний посібник для закладів вищої освіти; 2-е вид., випр. і доповн. / В. П. Пісоцький, А. М. Горянська. 2023. 232 с.

<https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058077.pdf>

11. Поліщук В. Віковий кризовий розвиток людини: від народження до дорослості: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2020. 459 с.

https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/33302/6/V_Polishchuk_VKRL_2020_IL.pdf

12. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. Київ: Каравела, 2020. 418 с. 5

https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Prykhodko_Yurchenko_2020_PSYKHOL-SL_OVNYKDOVIDNYK_tytul_zmist.pdf

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>

2. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02infres>

3. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>

6. ELibUkr Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>

7. Академічна доброчесність. Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти. URL: <https://preschool.chnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) під час вивчення навчальної дисципліни “Вікова і педагогічна психологія” ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується:

– *«Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»* (<https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>),

– *«Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»* (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.